Vi samler billeder og laver katalog/planche/novelle

Forfattere: Thomas Brahe
Redaktør: Cathrine Terkelsen
Info: Undervisningsforløbet er udviklet i samarbejde med Klavs Styrbæk og Pia Styrbæk.
Faglige temaer: Medieproduktion, Skriveøvelser
Kompetenceområder: Fremstilling, Kommunikation, Måltid og madkultur

Introduktion:
Eleverne har taget billeder af vilde urter (evt. som del af aktivitet 2) og skal nu udarbejde billedkollage, katalog eller planche, som med varierende krav til madkundskabsfaglige begreber præsenteres for resten af klassen. Gennemføres denne aktivitet som ren danskfaglig aktivitet, kan fokus lægges endnu mere på fremstillingsformen, tekstudarbejdelsen og krav til modtager- og afsenderbevidsthed – i dette tilfælde bliver de vilde urter mere en case, som omkranser den danskfaglige tekstproduktion. I alle tilfælde får eleverne erfaring med at hente ny og hidtil ikke-kendt inspiration "ude i verden", tage det med hjem "til skrivebordet" og bearbejde og give det form her.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

1 Eleverne inddeles i grupper á tre og har forinden taget en række billeder af vilde planter/urter med. Til gruppen fremviser hver elev fem udvalgte billeder, som han/hun synes er de bedste. Kriterier for udvælgelse: fx spændende plante(r), flotte farver, gode vinkler, eller der sker noget interessant på billedet. 5-10 (eller alle) billeder udvælges i gruppen til videre brug i projektet. Gruppen sorterer alt efter vurdering i forhold til nedenstående proces (punkt 2 og videre frem).

Inspiration til dialogforløb:

"Vi starter med at gå ud i grupper på tre. I grupperne skal I hver især fremvise de fem billeder, som I synes er de bedste (med basis i ovennævnte kriterier). I gruppen skal I dernæst beslutte jer for det produkt, I gerne vil lave. Hvad inspirerer billederne jer til at lave? Hvad kan billederne bruges særligt godt til?" (Dialogoplægget fortsætter under næste punkt i aktiviteten)

2 Gruppen skal udarbejde en medieproduktion i form af eksempelvis en planche eller et katalog – eller en novelle eller en lyriksamling. De skal tage stilling til, hvem modtageren er, og hvilken afsenderrolle de selv vil indtage. Den mest basale form vil formentlig være, at eleverne indsætter hvert billede på en side i fx et tekstredigeringsprogram og noterer billedteksten "Dette er en [navn på plante]". I dette tilfælde er afsenderen dem selv, og modtageren kan være resten af klassen – og plancherne kan hænges op i klassen. En mere kompleks form vil fx være, at eleverne træder ind i rollen som kogebogsforfattere og tænker i, at modtageren er folk, som skal lade sig inspirere til at bruge urterne til madlavning; her vil billederne skulle ledsages af tekster inden for opskriftgenren.
Eller eleverne kan træde ind i rollen som novelle- eller lyrikforfattere, hvor hvert billede repræsenterer et kort kapital i en kort novelle eller lyriksamling, og hvor urternes symbolske betydning inddrages i handlingen.

Inspiration til dialogforløb:

"Ok, I har nu fundet frem til de billeder, I gerne vil bruge til jeres produkt. Og I har måske også allerede tænkt over, hvilket produkt det skal være. Måske en planche med flotte billeder og med noget tekst? Hvilken genre? Kogebog eller blot en hurtig oversigt over planterne med tilhørende plantenavne, evt. på latin? Eller hvis man har en forfatter i maven, kunne man jo faktisk også skrive en lille novelle, hvor hver plante kunne være overskriften på et nyt kapitel – og så kan hver gruppedeltager skrive et eller to kapitler. Det er bare forslag – det er jer, der bestemmer. Et andet forslag kunne være, at man udarbejder en reklame for naturen, hvor billederne af planterne kunne indgå som virkemidler, der skal få folk til at holde af naturen. Uanset hvad skal vi alle i sidste ende fremvise vores produkter for klassen – og så er jeg

spændt på at se, hvad I har fået ud af det!" –> "Og ja, I bestemmer selv, om det skal være digitalt eller på et stykke pap eller noget helt andet".

3 Eleverne må, om muligt, meget gerne smage på urterne eller lugte til dem for at knytte urternes bredere æstetik til tekst-/medieproduktionen.

4 Eleverne kan fx få én, to eller tre timer til udarbejdelse af produktet. Der er tale om en øvelse i at arbejde kreativt og med idérigdom med udgangspunkt i konkrete objekter, som er indsamlet af eleverne selv. Der kan enten arbejdes i analogt format (papir, pap, udprint) eller digitalt (iPad, computer med tilhørende software).

Inspiration til dialogforløb:

"Når nu I skal lave et sådant produkt med udgangspunkt i jeres plantebilleder, så kan I jo spørge jer selv, hvad der skal til, for at det bliver interessant eller spændende. Hvad vil I gerne udtrykke og præsentere? For hvem? Hvilken måde kan I bedst gøre det på? Og med hvad? " -> "Overskrift. Virkemidler og forskellige udtryksformer, som spiller sammen (fx farver, tekst, video, lyde m.v.). Relevans. Overvejelser over modtagere."

5 Eleverne præsenterer efterfølgende deres produkt for resten af klassen. Der kan her arbejdes med feedback-grupper – eller deciderede fokusgrupper, hvor man så at sige afprøver produktet på en gruppe for at se, om reaktionen er som håbet. Herefter: Hvad gjorde indtryk? Hvad kan laves om? Hvor er der styrker og svagheder i produktet? Var der gode idéer? Noget, som man troede ville virke, men som ikke virkede? Der kan også arbejdes med, at det er læreren, som giver feedback på basis af udvalgte kriterier såsom: Hvor kreativ var idéen? Hvordan spillede de forskellige modaliteter sammen? (billede, tekst m.m.) Gav tekst og billeder en samlet mening? Hvor aktivt var billederne inddraget i processen som katalysator for idégenereringen?

Forberedelser

Eleverne skal individuelt have taget billeder af vilde planter/urter. Hvis aktiviteten gennemføres som del af hele forløbet, vil dette være sket under aktivitet 2. Alternativt kan eleverne starte med at gå ud og tage billeder. Og helt alternativt kan de have fået til opgave at finde (fx på Internettet) 5-10 billeder derhjemme.

Der er i aktiviteten lagt op til, at der arbejdes i grupper med udformningen af det multimodale produkt. Alternativ organisationsform: individuelle produktioner – (om end gruppeprocessen anses som væsentlig for at få inputs og kvalificere de valg, der træffes.

Læringsmål

Eleverne har taget billeder af vilde urter (evt. som del af aktivitet 2) og skal nu udarbejde billedkollage, katalog eller planche, som med varierende krav til madkundskabsfaglige begreber præsenteres for resten af klassen. Gennemføres denne aktivitet som ren danskfaglig aktivitet, kan fokus lægges endnu mere på fremstillingsformen, tekstudarbejdelsen og krav til modtager- og afsenderbevidsthed – i dette tilfælde bliver de vilde urter mere en case, som omkranser den danskfaglige tekstproduktion. I alle tilfælde får eleverne erfaring med at hente ny og hidtil ikke-kendt inspiration "ude i verden", tage det med hjem "til skrivebordet" og bearbejde og give det form her.

Fra Fælles Mål for ***Madkundskab*** sigtes mod i hvert fald følgende færdigheds- og vidensmål:

Fødevarebevidsthed (Råvarekendskab):

- Eleven kan redegøre for almindelige råvarers smag og anvendelse

Måltid og madkulturer (Måltidets komposition):

- Eleven kan opbygge hverdagens måltider ud fra formål

Fra Fælles Mål for ***Dansk*** sigtes mod i hvert fald følgende færdigheds- og vidensmål:

Fremstilling (Fremstilling, Respons, efter 6. klasse):

- Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre
- Eleven kan give og modtage respons
- Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning

Fremstilling (Fremstilling, Respons, efter 9. klasse):

- Eleven kan tilrettelægge proces fra ide til færdigt produkt
- Eleven kan disponere og layoute stof så det fremmer hensigten med produktet
- Eleven kan respondere på forskellige fremstillingsformer
- Eleven kan respondere på forholdet mellem produktion og genre

Fra Fælles Mål for ***Billedkunst*** sigtes mod i hvert fald følgende færdigheds- og vidensmål:

Billedkommunikation (Udstilling og formidling, efter 5. klasse):

- Eleven kan formidle viden med billeder
- Eleven kan bidrage med visuelle udtryk i kulturprojekter

Billedfremstilling (Maleri og collage, Digitale billeder)

- Eleven kan anvende farvernes virkemidler til at skabe en bestemt stemning

Eleven kan fremstille en digital collage i flere lag

Uddybende

Aktivitetens primære faglige fokus er på fremstilling af et produkt, som kommunikativt understøtter elevernes selvvalgte temaer på basis af de vilde planter, de har taget billeder af samt gerne medbragt som æstetisk inspiration (duft, smag, berøring). Formen kan eks. være:

- Planche med billeder og tekst
- Kogebog
- Novelle
- Lyriksamling

Til hver af disse fremstillingsformer knytter sig naturligvis en række genreforventninger, dvs. måder hvorpå produktet forventes at blive bygget op på. Dette betyder ikke, at eleverne ikke kan være kreative og bryde med disse genrer, men som lærer kan man vælge at give eleverne nogle værktøjer til at forstå de genrer, de kaster sig ud i. Og dette afhænger så igen af, hvilket fag der primært er i fokus.

På tværs af de forskellige produktgenrer gælder, at der naturligvis er masser af kilder til inspiration – og masser af måder at gøre tingene på. Udgangspunktet for aktiviteten er dog, at der arbejdes projekt- og procesorienteret og med udgangspunkt i elevernes medindflydelse og perception/oplevelse. Eller med et andet ord: *receptionsæstetisk*. Begrebet er hentet fra litteraturpædagogikken, hvor det handler om, at elevernes oplevelse af en given tekst danner afsæt for tekstanalysen – men der kan sagtens være en pointe i at tænke det grundlæggende princip ind i fremstillingspædagogikken også. Eleverne skal derfor selv byde aktivt ind på både form og indhold, som så kan kvalificeres gennem afprøvning i gruppen og i dialog med læreren.